

Bài phát biểu tại Lễ Tốt nghiệp của Đại học Hoa Sen

Thành phố Hồ Chí Minh, 21 tháng Sáu năm 2014

Tôn Nữ Thị Ninh

*Giám đốc Trung tâm Nguyên cứu Xã hội và Giáo dục Trí Việt
Nguyên Đại sứ Việt Nam tại Liên minh Châu Âu và Bỉ
Nguyên Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại Quốc hội*

*Kính thưa TS Bùi Trân Phượng, Hiệu trưởng Đại học Hoa Sen,
Kính thưa quý Thầy Cô, các vị khách quý và các bậc phụ huynh,
Các bạn tân khoa thân mến,*

Trước tiên, tôi muốn cảm ơn Đại học Hoa Sen đã cho tôi cơ hội được nói chuyện với các bạn trẻ và đặc biệt hơn là các bạn sinh viên, trong một sự kiện mang tính bước ngoặt trong cuộc đời của các em. Tôi luôn trân trọng những cơ hội như thế này và xem đó vừa là một trách nhiệm về mặt tinh thần vừa là một niềm vui cá nhân.

Lẽ dĩ nhiên, đối với bất kỳ ai, tốt nghiệp đại học là điều rất đáng vui mừng: mừng cho việc học hoàn tất sau ngần ấy năm, mừng vì những thử thách và kỳ thi đã vượt qua, mừng vì những nỗ lực của bản thân đã được xã hội ghi nhận bằng một tấm bằng đại học.

Đối với những ai là người đầu tiên trong gia đình lấy được bằng đại học, chắc hẳn các bạn và gia đình càng cảm thấy hãnh diện và tự hào. Khi ngày càng có nhiều bạn trẻ tốt nghiệp đại học thì Việt Nam – đất nước của chúng ta – sẽ có thể rút ngắn khoảng cách trên con đường tiến tới xã hội tri thức của thế kỷ XXI.

Tốt nghiệp đại học còn là cột mốc có ý nghĩa bước ngoặt trong hành trình cuộc đời của các bạn. Các bạn đang đứng trước ngã tư đường khi phải quyết định con đường tiếp theo của mình: một số bạn có thể quyết định học cao hơn trong hoặc ngoài nước, một số khác lại muốn đi khám phá thế giới rộng lớn ngoài Việt Nam, nhưng hầu hết sẽ phải bắt đầu tìm kiếm công việc đầu đời cho mình.

Nhân dịp này, tôi muốn chia sẻ một số cảm nghĩ mà tôi hy vọng có thể hữu ích cho các bạn:

- Thứ nhất, các bạn có thể bắt đầu bằng một công việc nào đó nhưng đồng thời cần từng bước định hướng sự nghiệp lâu dài: một công việc không làm nên một sự nghiệp. Trên con đường sự nghiệp, có thể phải thay đổi công việc, thế nhưng thay đổi công việc quá thường xuyên sẽ không bao giờ giúp bạn có được một sự nghiệp thật sự. Ở Việt Nam, các nhà tuyển dụng, đặc biệt là các nhà tuyển dụng nước ngoài, thường than phiền về tình trạng

“nhảy việc” của nhân viên: các bạn trẻ không ngần ngại thay đổi công việc sau ít tháng chỉ vì một mức lương cao hơn chút đỉnh. Ai cũng muốn có thu nhập cao hơn nhưng cũng cần phải cân nhắc đến những khía cạnh lợi - hại khác. Một bản sơ yếu lý lịch thể hiện sự thay đổi công việc thường xuyên khó có thể tạo sự tin tưởng nơi các nhà tuyển dụng.

- Thứ hai, các bạn nên nhớ rằng có thể công việc tương lai sẽ không hoàn toàn tương ứng với chuyên ngành đào tạo của mình. Các bạn phải đối mặt với thực tế hiện nay: đó là khoảng cách giữa đào tạo với đòi hỏi thay đổi nhanh chóng của một thế giới luôn biến chuyển. Các bạn sẽ phải không ngừng học hỏi trong công việc và cuộc sống, và liên tục thích nghi trên con đường nghề nghiệp. Khi vào đời, sẽ không còn đâu đó tình bạn học thân thiết mà các bạn phải tự mình đương đầu với mọi việc và xây dựng cho bản thân mạng lưới đồng nghiệp và bạn bè mới.

Các bạn tân khoa thân mến,

Vậy, tôi có thể chúc các bạn những gì đây khi các bạn chuẩn bị bước sang đoạn đường định hướng cuộc đời của mình?

Trước tiên, phải hiểu bản thân mình, nguồn cội của mình, bản sắc của mình. Hãy tự hào mình là người Việt Nam và hành động như thế nào để thể hiện các bạn xứng đáng với niềm tự hào đó: trung thực, tự trọng, gắn thân với xã hội và đất nước. Đối với tôi, sự thờ ơ còn tồi tệ hơn sự thiếu hiểu biết. Đồng thời, phải nhận thức và kết nối rộng hơn với thế giới bên ngoài, không chỉ bằng công nghệ, không chỉ với tri thức, mà còn bằng cả trái tim.

Thứ hai, hãy năng động, thích nghi và sáng tạo. Hãy sống có ước vọng, dám đương đầu với rủi ro khi cần thiết, như thế các bạn sẽ nắm bắt được nhiều cơ hội lớn trong cuộc đời.

Thứ ba, phải thể hiện bản lĩnh và khả năng suy xét: điều này sẽ giúp bạn đứng vững trên đôi chân của chính mình, giữ mình luôn đi đúng hướng, vượt lên chính mình theo như lời của Giáo sư Ngô Bảo Châu: “Hướng thượng và hướng thiện”.

Chính thành công của các bạn trong sự nghiệp và cuộc sống sẽ minh chứng cho giá trị hành trang vào đời mà các bạn và nhà trường đã cùng nhau xây dựng.

Cuối cùng, chúc các bạn nhiều may mắn, thành công, niềm vui và hạnh phúc trong những tháng năm sắp tới./.